II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Φεβρουαρίου 1996

σχετικά με τις ενισχύσεις που χορήγησε η γαλλική κυβέρνηση στην επιχείρηση Cellulose du Rhône et de l'Aquitaine (CDRA)

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(96/364/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού έδωσε τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω άρθρων, και έχοντας υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας ότι:

I

Η επιχείρηση Cellulose du Rhône et de l'Aquitaine (CDRA) είναι θυγατρική κατά 99,9 % του ομίλου La Rochette, του οποίου οι δύο κύριοι τομείς δραστηριότητας είναι αφενός, η ξυλεία και ο χαρτοπολτός και, αφετέρου, η συσκευασία. Ο όμιλος ο οποίος απασχολεί σήμερα περίπου 3 000 εργαζόμενους πραγματοποίησε κέρδη προ φόρων ύψους 783 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1989 και 345 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1990. Παρουσίασε ζημίες ύψους 45 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1991, 431 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1992, 634 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1993 και 144 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1994. Οι ζημίες αυτές μπορούν να αποδοθούν εξ ολοκλήρου στις δραστηριότητες του ομίλου στον τομέα της ξυλείας και του χαρτοπολτού, στον οποίο εντάσσεται και η CDRA.

Η CDRA κατέχει δύο μονάδες παραγωγής εμπορικού λευκασμένου χαρτοπολτού κραφτ που βρίσκονται στη Νότιο Γαλλία:

— το εργοστάσιο του Saint-Gaudens (Haute-Garonne) με παραγωγική ικανότητα 320 000 τόνων ετησίως, το οποίο απασχολεί 350 εργαζομένους,

— το εργοστάσιο του Tarascon (Bouches-du Rhône) με παραγωγική ικανότητα 280 000 τόνων, το οποίο απασχολεί 300 εργαζομένους.

Παρά το φιλόδοξο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της, η CDRA πραγματοποίησε το 1992 κύκλο εργασιών ύψους 1 181 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, ο οποίος αντιστοιχεί σε μειωμένη παραγωγική ικανότητα 456 000 τόνων (76 % της παραγωγικής ικανότητας), λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης της αγοράς. Η παραγωγή το 1993 μειώθηκε περαιτέρω, φθάνοντας τους 408 100 τόνους, ποσότητα που αντιστοιχεί σε κύκλο εργασιών 1 105 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων. Η CDRA παρουσίασε ζημίες 600 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το 1993.

Τον Οκτώβριο του 1993 αποφασίστηκε χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση, η οποία προέβλεπε παρεμβάσεις των μετόχων, των κυριότερων πιστωτριών τραπεζών και της γαλλικής κυβέρνησης.

II

Τον Οκτώβριο του 1993 η Επιτροπή πληροφορήθηκε από τον Τύπο ότι είχαν αποφασισθεί χρηματοοικονομικές παρεμβάσεις υπέρ της CDRA και ζήτησε, με επιστολή της 20ής Οκτωβρίου 1993, να ενημερωθεί σχετικά με τα μέτρα αυτά, προκειμένου να τα αξιολογήσει βάσει των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης.

Η Γαλλία απάντησε με επιστολή της 9ης Νοεμβρίου 1993 και, με επιστολή της 17ης Ιανουαρίου 1994, έδωσε απάντηση σε ορισμένα συγκεκριμένα ερωτήματα που είχε θέσει η Επιτροπή σε επιστολή της 21ης Δεκεμβρίου 1993.

Περιέγραψε την κρίση της αγοράς χαρτοπολτού, η οποία έθεσε σε κίνδυνο το μέλλον όλων των παραγωγών χαρτοπολτού για εμπορική χρήση, και ειδικότερα της CDRA. Για το λόγο αυτό, τον Οκτώβριο του 1993 αποφασίστηκε η χρηματοοικονομική αναδιάρθρωσή της. Στο πλαίσιο αυτό, η Γαλλία ανέλαβε την αναδιάρθρωση των κρατικών δανείων και την εισφορά νέων πόρων.

Πράγματι, μέσω του Caisse française de développement industriel (CFDI), το γαλλικό κράτος έχει χορηγήσει 6 δάνεια μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης διάρκειας στην CDRA, των οποίων το εναπομένον υπόλοιπο σε κεφάλαιο ανερχόταν, στις 30 Ιουνίου 1993, σε 430,3 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα, ενώ κατά την ίδια ημερομηνία οι δεδουλευμένοι τόκοι ανέρχονταν σε 136 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα.

Μετά από μία πρώτη εξέταση της προσπάθειας αναδιάρθρωσης των δανείων σε σχέση με τις προσπάθειες των άλλων πιστωτών και των μετόχων, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, σε περίπτωση δικαστικού συμβιβασμού για την CDRA, θα χανόταν το σύνολο των πιστώσεων που είχε χορηγήσει το κράτος μέσω του CFDI. Όσον αφορά τις τράπεζες, θα έχαναν το 80 % των πιστώσεών τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η συμφωνία των κυριότερων πιστωτών επέτρεψε να ανακτήσουν μεγαλύτερο ποσοστό των πιστώσεών τους από ό,τι σε περίπτωση δικαστικού συμβιβασμού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παραχωρήσεις του κράτους δεν υπερέβαιναν τις παραχωρήσεις των τραπεζών, η Επιτροπή αποφάσισε ότι η τροποποίηση των όρων των υπαρχόντων δανείων στο πλαίσιο της συμφωνίας των πιστωτών του Οκτωβρίου του 1993, καθώς και η συνακόλουθη χορήγηση συμπληρωματικού δανείου, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.

Ωστόσο, η Επιτροπή παρατήρησε ότι τα έξι δάνεια που είχε χορηγήσει το CFDI στην CDRA με την εγγύηση του κράτους συνιστούσαν ήδη, αυτά καθεαυτά, κρατική ενίσχυση. Παρά το γεγονός ότι δάνειο 300 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που είχε χορηγηθεί το 1978, δάνειο 60 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που είχε χορηγηθεί το 1981 και τρία δάνεια συνολικού ύψους 199,5 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που είχαν χορηγηθεί το 1982 υπερέβαιναν τα εφαρμοζόμενα όρια κοινοποίησης για τα δάνεια του FDES (Fonds de développement économique et social), τα ποσά αυτά δεν είχαν κοινοποιηθεί προηγουμένως στην Επιτροπή, όπως προβλέπει το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι το υπόλοιπο των 430,3 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων υπερέβαινε κατά πολύ το εναπομένον ποσό των 258 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που θα έπρεπε να οφείλεται στις 30 Ιουνίου 1993, σύμφωνα με τους συμφωνηθέντες όρους εξόφλησης κατά τη χορήγηση των εν λόγω δανείων. Εξ αυτών η Επιτροπή συμπέρανε ότι οι όροι εξόφλησης των δανείων τροποποιήθηκαν υπέρ της CDRA, και πάλι χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη της ότι η Γαλλία είχε αποφασίσει, κατά την προναφερθείσα αναδιάρθρωση των δανείων, να χορηγήσει στην CDRA επιδότηση ύψους 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, από τα οποία τα 50 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα καταβλήθηκαν το 1993 και το υπόλοιπο το 1994. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβιβάσθηκαν στην Επιτροπή, η επιδότηση αυτή προοριζόταν για τη βελτίωση της προμήθειας ξυλείας και τη καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος. Ούτε η εν λόγω επιδότηση είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή.

Μετά από μία πρώτη εξέταση βάσει του άρθρου 92 της συνθήκης, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω ενισχύσεις ήταν ικανές να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν τις συναλλαγές κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Στο στάδιο αυτό, η Επιτροπή διατηρούσε αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής μιας εκ των παρεκκλίσεων από το καταρχήν ασυμβίβαστο των εν λόγω ενισχύσεων με την κοινή αγορά. Ως εκ τούτου, αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης.

Με επιστολή της 5ης Απριλίου 1994, η Επιτροπή κάλεσε τη Γαλλία να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

III

Η Γαλλία υπέβαλε καταρχάς τις παρατηρήσεις της στο πλαίσιο της διαδικασίας με επιστολές της 11ης Μαΐου και της 12ης Οκτωβρίου 1994. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, παρέσχε επίσης ορισμένες διευκρινίσεις κατά τη διάρκεια διμερούς σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στις 3 Μαΐου 1995, καθώς και με επιστολή της 14ης Σεπτεμβρίου 1995.

Η Γαλλία προέβαλε κυρίως το επιχείρημα ότι, για το φάσμα των προϊόντων της CDRA, ο ενδοκοινοτικός ανταγωνισμός είναι αμελητέος και ότι τα διάφορα γαλλικά μέτρα δεν θα προξενούσαν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Ως προς την επιδότηση των 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, η Γαλλία υπογράμμισε ότι επρόκειτο για κατ' αποκοπήν επιδότηση που θα μπορούσε να αξιολογηθεί μόνο στο πλαίσιο του γενικότερου προγράμματος αναδιάρθρωσης της CDRA. Ωστόσο, η Γαλλία διαβίβασε λεπτομέρειες για μια σειρά επενδύσεων περιβαλλοντικού χαρακτήρα με σκοπό τη βελτίωση της προμήθειας ξυλείας, οι οποίες θα χρηματοδοτούνταν από την λόγω επιδότηση. Όσον αφορά τη χορήγηση των πέντε δανείων που καλύπτει η διαδικασία, καθώς και τις διαδοχικές τροποποιήσεις τους, η Γαλλία παρέσχε πληροφορίες για να τις αιτιολογήσει, καθώς και λεπτομέρειες που επιτρέπουν τον υπολογισμό του ποσού της αντίστοιχης ενίσχυσης.

Μετά τη δημοσίευση της επιστολής της Επιτροπής, της 5ης Απριλίου 1994, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*(1), η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις μιας γερμανικής επιχείρησης παραγωγής χαρτοπολτού. Οι παρατηρήσεις αυτές διαβιβάστηκαν στη Γαλλία με επιστολή της 27ης Σεπτεμβρίου 1994 και η τελευταία κλήθηκε να υποβάλει τα ενδεχόμενα σχόλιά της. Τα σχόλια αυτά περιλαμβάνονται στην προαναφερθείσα επιστολή της 12ης Οκτωβρίου.

(1) ΕΕ αριθ. C 206 της 26. 7. 1994, σ. 7.

IV

Η επιδότηση των 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που χορηγήθηκε το 1993 στην CDRA συνιστά ενίσχυση προς την εν λόγω επιχείρηση, δεδομένου ότι της επέτρεψε να απαλλαγεί, μέσω κρατικών πόρων, από ένα μέρος του επενδυτικού κόστους που κανονικά θα έπρεπε να επιβαρύνει την ίδια.

Ομοίως, τα δάνεια που χορήγησε το CFDI με την εγγύηση του κράτους στο πλαίσιο του FDES συνιστούν ενίσχυση. Η Επιτροπή προσδιόρισε τη θέση της στο θέμα αυτό το 1971 και το 1973 [1], όταν διαπιστώθηκε ότι οι όροι χορήγησης των δανείων του FDES — όσον αφορά το επιτόκιο, τη διάρκεια, τους όρους εξόφλησης και τις απαιτούμενες εγγυήσεις — είναι ευνοϊκότεροι από τους όρους που θα επέβαλαν στις επιχειρήσεις είτε η κεφαλαιαγορά είτε τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με την τότε συνολική θέση της σχετικά με τα γενικά καθεστώτα ενισχύσεων, η Επιτροπή ζήτησε από τη Γαλλία να την ενημερώνει, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΧ, για τα προγράμματα εφαρμογής περιφερειακού χαρακτήρα ή, ελλείψει αυτών, για μεμονωμένες σημαντικές περιπτώσεις.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Γαλλία χορήγησε τα ακόλουθα δάνεια στην CDRA: στις 17 Ιουλίου 1978 χορήγησε σύνθες δάνειο ύψους 300 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, που τροποποιήθηκε εν μέρει σε συμμετοχικό δάνειο τον Ιούνιο του 1981 και εξ ολοκλήρου το Μάρτιο του 1983. Στις 7 Απριλίου 1981 χορήγησε συμμετοχικό δάνειο ύψους 60 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, του οποίου οι όροι εξόφλησης τροποποιήθηκαν το Μάρτιο του 1983. Στις 23 Μαρτίου 1982 χορήγησε συμμετοχικό δάνειο ύψους 46 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, του οποίου οι όροι εξόφλησης τροποποιήθηκαν το Μάρτιο του 1983. Στις 14 Οκτωβρίου 1982 χορήγησε δύο συμμετοχικά δάνεια, ύψους 96 και 57,5 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων. Στις 21 Αυγούστου 1986 χορήγησε συμμετοχικό δάνειο ύψους 8 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων. Το Μάιο του 1990 και τον Ιούνιο του 1992 η διάρκεια των εν λόγω δανείων παρατάθηκε και οι όροι εξόφλησης τροποποιήθηκαν εκ νέου προς όφελος της επιχείρησης.

Δεδομένου ότι το χορηγηθέν το 1986 έκτο δάνειο ύψους 8 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων αντιπροσώπευε ποσό κατώτερο του ορίου κοινοποίησης, το εν λόγω δάνειο μπορούσε να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά, δυνάμει της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το καθεστώς των δανείων του FDES. Αντίθετα, τα πέντε πρώτα δάνεια θα έπρεπε να είχαν προηγουμένως κοινοποιηθεί. Συνεπώς, το συμβιβάσιμό τους με την κοινή αγορά πρέπει να αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 92 της συνθήκης.

Η Επιτροπή υπολόγισε το στοιχείο ενίσχυσης που περιέχουν τα πέντε πρώτα δάνεια και οι τροποποιήσεις τους. Διαπίστωσε ότι η διαφορά μεταξύ του τόκου που πράγματι κατέλαβε η CDRA και του ποσού που θα όφειλε, βάσει του επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιεί η Κοινότητα για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδυνάμου επιδότησης κατά τη χορήγηση των εν λόγω δανείων, ανέρχεται σε 561 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα μέχρι τη συμφωνία των πιστωτών της CDRA το 1993. Οι υπολογισμοί της Επιτροπής για το θέμα αυτό υποβλήθηκαν στη Γαλλία, η οποία βεβαίωσε την ακρίβεια του ανωτέρω ποσού. Στο ποσό των 561 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων περιλαμβάνονται 136 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα που αποτελούν μέρος των χρεών που βάρυναν την CDRA το 1993. Δεδομένου ότι το χρέος αυτό διεγράφη μετά τη συμφωνία των πιστωτών που έχει ήδη εγκρίνει η Επιτροπή, το ύψος της ενίσχυσης από την οποία έχει πράγματι επωφεληθεί η CDRA από τα εν λόγω πέντε δάνεια ανέρχεται στα 425 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα.

V

Ο χαρτοπολτός αποτελεί αντικείμενο των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας και των χωρών του ΕΟΧ που υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών. Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η Γαλλία υποστήριξε ότι οι ενισχύσεις προς την CDRA επηρέασαν σε μικρό βαθμό τον ανταγωνισμό και ότι οι εν λόγω ενισχύσεις χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας ΕΟΧ. Υποστήριξε ιδίως ότι η παγκόσμια αγορά χαρτοπολτού αποτελείται βασικά από δύο ξεχωριστά προϊόντα: τον λευκασμένο χαρτοπολτό κραφτ από ρητινούχο ξυλεία και τον λευκασμένο χαρτοπολτό κραφτ από πολύφυλλη ξυλεία. Κατά τη Γαλλία, κάθε χαρτοποιία αγοράζει διάφορους χαρτοπολτούς τόσο από ρητινούχο όσο και από πολύφυλλη ξυλεία τους οποίους αναμειγνύει και επεξεργάζεται, ανάλογα με την ποιότητα του χαρτιού που παράγει και τις τιμές αγοράς. Οι περιπτώσεις αντικατάστασης του χαρτοπολτού από πολύφυλλη ξυλεία με χαρτοπολτό από ρητινούχο ξυλεία είναι πολύ σπάνιες. Όσον αφορά τους χαρτοπολτούς από πολύφυλλη ξυλεία, υπάρχουν δυνατότητες αντικατάστασης μεταξύ των χαρτοπολτών από ευκάλυπτο και των χαρτοπολτών που παράγει η CDRA. Όσον αφορά τους χαρτοπολτούς από ρητινούχο ξυλεία, μπορούν επίσης να υπάρξουν, μέχρις ενός ορίου, δυνατότητες αντικατάστασης μεταξύ των σκανδιναβικών χαρτοπολτών από ρητινούχο ξυλεία, των χαρτοπολτών που παράγει η CDRA και των χαρτοπολτών που εισάγονται από τρίτες χώρες (από πεύκα του Νότου). Ο μόνος λευκασμένος εμπορικός χαρτοπολτός κραφτ από ρητινούχο ξυλεία στην Κοινότητα με τη σύνθεσή της στις 31 Δεκεμβρίου 1994 ήταν παραγωγής της CDRA. Ο χαρτοπολτός αυτού του τύπου καλύπτει σήμερα τα 2/3 των πωλήσεων της CDRA και αναμένεται να φθάσει τα 3/4 στο μέλλον. Η Γαλλία υπενθύμισε, εξάλλου, ότι η κοινοτική παραγωγή ανέρχεται περίπου στα 5,5 εκατομμύρια τόνους, ενώ εισάγονται 10 εκατομμύρια τόνοι, από τους οποίους 2 εκατομμύρια προέρχονται από τη Σουηδία και 1 εκατομμύριο από τη Φινλανδία. Η Γαλλία υπογράμμισε επίσης ότι οι εν λόγω ενισχύσεις είχαν χορηγηθεί πριν από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας ΕΟΧ.

Η Επιτροπή δεν διαφωνεί με την περιγραφή της αγοράς χαρτοπολτού που παρέσχε η Γαλλία στο πλαίσιο της διαδικασίας. Ωστόσο, φρονεί ότι η περιγραφή αυτή ουδόλως επηρεάζει την αρχική της εκτίμηση, κατά την οποία υφίσταται κάποιος ανταγωνισμός στον εν λόγω τομέα, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί η κατάσταση των νέων κρατών μελών και του ΕΟΧ. Πράγματι, η ίδια η Γαλλία είχε διαπιστώσει, στην επιστολή της 9ης Νοεμβρίου 1993, την ύπαρξη πέντε παραγωγών λευκασμένου χαρτοπολτού κραφτ με βραχείες ίνες ευκαλύπτου στην Ιβηρική Χερσόνησο. Η συνολική παραγωγική ικανότητα των επιχειρήσεων αυτών ανέρχεται σε 1 535 000 τόνους και αυτό το προϊόν διατίθεται στις ίδιες αγορές με εκείνες του εργοστασίου του Saint Gaudens. Το γεγονός αυτό δεν αμφισβητήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας.

[1] Τρίτη έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, αριθ. 113/114.

Όταν η οικονομική ενίσχυση του κράτους ισχυροποιεί τη θέση ορισμένων επιχειρήσεων έναντι άλλων ανταγωνιστριών εντός της Κοινότητας, πρέπει να θεωρηθεί ότι η ενίσχυση επηρεάζει τον ανταγωνισμό με αυτές τις άλλες επιχειρήσεις.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, οι ενισχύσεις που χορήγησε η Γαλλία στη CDRA επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης, ευνοώντας την αποδέκτρια επιχείρηση.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 θεσπίζει καταρχήν το ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά των ενισχύσεων που έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά τα οποία περιγράφει.

Οι παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της συνθήκης, δεν εφαρμόζονται στην προκειμένη περίπτωση, λόγω της φύσης και των στόχων των εν λόγω ενισχύσεων. Εξάλλου, η Γαλλία δεν τις επικαλέσθηκε.

VI

1. Το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ορίζει τις ενισχύσεις που δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Το συμβιβάσιμο με τη συνθήκη πρέπει να εκτιμηθεί σε κοινοτικό πλαίσιο και όχι στο πλαίσιο ενός μόνο κράτους μέλους. Για να διατηρηθεί η εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς και να ληφθούν υπόψη οι αρχές που θεσπίζονται στο άρθρο 3 στοιχείο η) της συνθήκης, οι παρεκκλίσεις από την αρχή του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου πρέπει να ερμηνεύονται περιοριστικά κατά την εξέταση κάθε καθεστώτος ενισχύσεων ή κάθε μεμονωμένου μέτρου ενίσχυσης.

   Ειδικότερα, οι παρεκκλίσεις μπορούν να εφαρμοστούν μόνο όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, ελλείψει της ενίσχυσης, η ελεύθερη δράση των δυνάμεων της αγοράς δεν θα ήταν ικανή να παρακινήσει τους ενδεχόμενους δικαιούχους να υιοθετήσουν συμπεριφορά τέτοια η οποία θα τους επέτρεπε να επιτύχουν έναν από τους επιδιωκόμενους στόχους.

   Η εφαρμογή των παρεκκλίσεων σε περιπτώσεις που δεν συμβάλλουν στην υλοποίηση ενός τέτοιου στόχου ή σε περιπτώσεις που η ενίσχυση δεν είναι απαραίτητη για έναν τέτοιο σκοπό θα σήμαινε ότι παραχωρούνται αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα στις βιομηχανίες ή στις επιχειρήσεις ορισμένων κρατών μελών. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα βελτιωνόταν η οικονομική τους θέση και η ενίσχυση θα μπορούσε να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, χωρίς τούτο να δικαιολογείται κατά κανένα τρόπο από το κοινό συμφέρον που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3.

2. Όσον αφορά την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), σχετικά με τις ενισχύσεις που προορίζονται για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, πρέπει να σημειωθεί ότι οι περιοχές Haute Garonne και Bouches du Rhône, όπου βρίσκονται οι μονάδες παραγωγής της CDRA, δεν έχουν τα χαρακτηριστικά που προβλέπονται στην εν λόγω παρέκκλιση.

3. Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο β), πρέπει να σημειωθεί ότι οι υπό εξέταση ενισχύσεις δεν αποσκοπούν ούτε την προώθηση ούτε την υλοποίηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε στην άρση σοβαρής διαταραχής της γαλλικής οικονομίας. Εξάλλου, η Γαλλία δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα υπέρ της ενδεχόμενης εφαρμογής αυτών των παρεκκλίσεων.

4. Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) υπέρ των ενισχύσεων για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, πρέπει να σημειωθεί ότι οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις του Saint-Gaudens και του Tarascon βρίσκονται σε περιοχές όπου μπορούν να χορηγηθούν επενδυτικές ενισχύσεις κατ' εφαρμογή της προναφερθείσας παρέκκλισης περιφερειακού χαρακτήρα. Από τις 21 Δεκεμβρίου 1978 έως τις 11 Αυγούστου 1982 τα εγκεκριμένα ποσοστά ενίσχυσης ανέρχονταν στο 20 % (καθαρό) για το Tarascon και στο 30 % για το Saint-Gaudens. Από τις 11 Αυγούστου 1982 εφαρμόζεται το καθεστώς επιδοτήσεων χωροταξίας (P.A.T.), με αποτέλεσμα το ακαθάριστο ποσοστό ενίσχυσης για τις δύο βιομηχανικές εγκαταστάσεις να ανέρχεται στο 17 %.

5. *Τα δάνεια*

   Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η Επιτροπή ενημερώθηκε σχετικά με το ύψος και τη φύση των επενδύσεων που χρησιμοποιήθηκαν μέσω των διαδοχικών δανείων που χορηγήθηκαν στην CDRA μέχρι τη συμφωνία των πιστωτών του 1993.

   Το πρώτο δάνειο ύψους 300 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, που χορηγήθηκε το 1978 και τροποποιήθηκε το 1981 και το 1983, και το δεύτερο δάνειο ύψους 60 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, που χορηγήθηκε το 1981 και τροποποιήθηκε το 1983, επέτρεψαν τη χρηματοδότηση ενός σημαντικού επενδυτικού προγράμματος ύψους 849 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, το οποίο επέτρεψε, μεταξύ άλλων, την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας του εργοστασίου του Tarascon από 90 000 σε 200 000 τόνους ετησίως. Λαμβάνοντας υπόψη τους όρους των δανείων αυτών και τα ανώτατα όρια που εφαρμόζονταν την εποχή εκείνη, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το στοιχείο ενίσχυσης που περιέχουν τα δύο δάνεια και οι δύο πρώτες τροποποιήσεις τους είναι κατά πολύ κατώτερο του ποσοστού ενίσχυσης που η ίδια είχε αποφασίσει να ισχύει στις εν λόγω περιοχές, δεδομένου ότι δεν είχε χορηγηθεί καμία άλλη ενίσχυση στις εν λόγω επενδύσεις.

   Τα τρία συμμετοχικά δάνεια συνολικού ύψους 199,5 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων χορηγήθηκαν το 1982 στο πλαίσιο της πρώτης χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης της CDRA. Το πρόγραμμα που αποφασίστηκε τον Αύγουστο του 1982 προέβλεπε συνεισφορά των μετόχων υπό μορφή διαγραφής των πιστώσεων και μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο ύψους 190 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων και εισφοράς νέου κεφαλαίου ύψους 183,5 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων. Προέβλεπε επίσης διαγραφή πιστώσεων ύψους 50 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων εκ μέρους των πιστωτριών τραπεζών, χορήγηση νέων πιστώσεων ύψους 88 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων και ευνοϊκή ρύθμιση των χρηματοοικονομικών όρων για ένα υπόλοιπο πιστώσεων ύψους 142 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων. Η Επιτροπή σημειώνει ότι το εν λόγω πρόγραμμα είναι όμοιο με εκείνο που αποφασίστηκε το 1993 και για το οποίο δεν εξέφρασε αντιρρήσεις.

Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι το 1982 αποφασίστηκε η πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων στα δύο εργοστάσια ώστε να αυξηθεί η αποδοτικότητα της CDRA, η οποία είναι προφανές ότι αντιμετωπίζει προβλήματα επιβίωσης κατά τις περιόδους ύφεσης στην αγορά του χαρτοπολτού που χαρακτηρίζεται από κυκλικότητα. Οι εν λόγω επενδύσεις στο Saint-Gaudens και στο Tarascon, για τις οποίες δεν χορηγήθηκε καμία άλλη ενίσχυση, ανέρχονταν στα 808 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η ενίσχυση υπό μορφή τριών συμμετοχικών δανείων που χορηγήθηκαν το 1982 στην CDRA, είναι κατώτερη του ποσοστού ενίσχυσης που θα μπορούσε να είχε χορηγηθεί κατ' εφαρμογή της περιφερειακής ενίσχυσης.

Το Μάιο του 1990 και τον Ιούνιο του 1992 έγιναν οι ακόλουθες αναδιαρθρώσεις των πέντε δανείων. Η διάρκειά τους παρατάθηκε κατά τρία έτη συνολικά, η εξόφληση του κεφαλαίου, της οποίας οι ημερομηνίες λήξης ήταν το 1991, το 1992 και το 1993, αναβλήθηκε για την τελευταία ημερομηνία λήξης, η καταβολή των δεδουλευμένων τόκων που προβλεπόταν για το 1990, το 1991, το 1992 και το 1993 αναβλήθηκε κατά δύο έτη μετά την εκάστοτε τελευταία προθεσμία, το σταθερό επιτόκιο που ίσχυε για τις απαιτήσεις που έπρεπε να ικανοποιηθούν από την 1η Μαρτίου έως την 31η Δεκεμβρίου 1990 μειώθηκε στο 0,1 % και μόνο αυτό το σταθερό τμήμα έπρεπε να εξοφληθεί κατά την εν λόγω περίοδο, ενώ το συμβατικό επιτόκιο άρχισε και πάλι να εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 1991. Από τις τροποποιήσεις αυτές προήλθε συμπληρωματική ενίσχυση της οποίας το ύψος μπορεί να εκτιμηθεί στα 16,7 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η CDRA επένδυσε ποσό 440 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων κατά την περίοδο 1990 έως 1992. Για τις επενδύσεις αυτές δεν χορηγήθηκε καμία άλλη ενίσχυση. Επιπλέον, η ενίσχυση που χορηγήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο στην CDRA το 1990 και το 1992 είναι κατώτερη από το ποσοστό ενίσχυσης που θα μπορούσε να είχε χορηγηθεί κατ' εφαρμογή της περιφερειακής παρέκκλισης.

Η Επιτροπή, μετά από εξέταση επιβεβαίωσε ότι το στοιχείο ενίσχυσης που περιέχουν τα πέντε δάνεια που χορηγήθηκαν στην CDRA δεν υπερβαίνουν τα ανώτερα όρια που εφαρμόζονται στις περιφερειακές ενισχύσεις στο Tarascon και στο Saint-Gaudens. Είναι αληθές ότι το καθεστώς των δανείων του FDES έχει γενικό χαρακτήρα, γεγονός που σημαίνει ότι οι εφαρμογές του εν λόγω καθεστώτος δεν περιορίζονται στις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για τη χορήγηση ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα. Σύμφωνα με τις αρχές συντονισμού των περιφερειακών ενισχύσεων, οι γενικές ενισχύσεις που καλύπτουν το σύνολο του εδάφους μιας χώρας δεν μπορούν να χορηγηθούν ως ενισχύσεις για την περιφερειακή ανάπτυξη (1). Προκειμένου να αποφανθεί σχετικά με το συμβιβάσιμο ανάλογης ενίσχυσης σε μία συγκεκριμένη κοινοποιήσιμη περίπτωση, η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη της τόσο τις περιφερειακές όσο και τις τομεακές επιπτώσεις της. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, το γεγονός ότι μία ενίσχυση χορηγείται βάσει απόφασης ad hoc δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως περιφερειακή ενίσχυση (απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1994, υποθέσεις C/278, 279, 280/92 Hytasa, σημείο 49). Η Επιτροπή αξιολογεί ανάλογες ενισχύσεις βάσει των ακόλουθων δύο κριτηρίων: πρώτον, της συμβολής της στην περιφερειακή ανάπτυξη τηρουμένου του ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης και, δεύτερον, των επιπτώσεων της ενίσχυσης στον αντίστοιχο τομέα λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών του τελευταίου.

Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, διαπιστώνεται ότι οι εν λόγω επενδυτικές ενισχύσεις έχουν τηρήσει τα όρια περιφερειακής ενίσχυσης που εφαρμόζονται στο Saint-Gaudens και στο Tarascon. Ως προς τη συμβολή των ενισχύσεων αυτών στην περιφερειακή ανάπτυξη, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, χάρη στις εν λόγω ενισχύσεις, η CDRA διαθέτει σύγχρονο βιομηχανικό εξοπλισμό, ικανό να ανταποκριθεί στις πλέον υψηλές ποιοτικές προδιαγραφές. Το ύψος της παραγωγικής της ικανότητας αναμένεται να είναι ανταγωνιστικό. Είναι αληθές ότι η κρίση των ετών 1991-1994 απείλησε την ύπαρξη της CDRA και ότι χρειάσθηκε η σύναψη συμφωνίας μεταξύ των πιστωτών της για να αποφευχθεί η διάλυσή της. Ωστόσο, πρέπει επίσης να αναγνωρίσουμε ότι η κρίση αυτή ήταν εξαιρετικά μακρά και σοβαρή και ότι τα αποτελέσματα της CDRA έγιναν εκ νέου θετικά το δεύτερο εξάμηνο του 1994. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείων ήταν απαραίτητες για να φθάσουν στο σημερινό τους επίπεδο τα δύο εργοστάσια CDRA.

Όσον αφορά τις τομεακές επιπτώσεις των εν λόγω ενισχύσεων, η Επιτροπή παραπέμπει στην ανάλυση που περιέχεται στο κεφάλαιο V, και ιδίως στο γεγονός ότι η Κοινότητα ήταν καθαρός εισαγωγέας χαρτοπολτού. Η αγορά χαρτοπολτού είναι παγκόσμια και χαρακτηρίζεται έντονα από κυκλικότητα. Μόνο οι κοινοτικοί παραγωγοί που διέθεταν σύγχρονο, ανταγωνιστικό και αποδοτικό παραγωγικό εξοπλισμό μπόρεσαν να υπερβούν τις συγκυριακές δυσκολίες. Η Κοινότητα των Δώδεκα ήταν καθαρός εισαγωγέας χαρτοπολτού, δεδομένου ότι η κοινοτική παραγωγή ήταν κατά πολύ κατώτερη της ζήτησης και επομένως από κοινοτική άποψη το τομεακό πρόβλημα δεν ήταν η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, αλλά η έλλειψη ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας χαρτοπολτού. Πολλές μονάδες παραγωγής χαρτοπολτού για εμπορική χρήση, θεωρούμενες ολοκληρωμένες αλλά όχι αρκούντος προσαρμοσμένες στα σύγχρονα δεδομένα, έπαψαν να λειτουργούν. Η διακοπή της λειτουργίας αυτών των μονάδων είχε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην εκμετάλλευση των δασών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η περιοχή από την οποία προμηθεύεται ξυλεία η CDRA καλύπτει τις δασώδεις οροσειρές της νοτιοανατολικής Γαλλίας, που είναι εκτεθειμένες σε κίνδυνο πυρκαγιάς λόγω των κλιματικών συνθηκών και της ελάχιστα ικανοποιητικής συντήρησης του δάσους. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η διακοπή της διοχέτευσης ξυλείας από αυτές τις δασικές εκτάσεις στα δύο εργοστάσια της CDRA θα επιδείνωνε κατά πολύ την εγκατάλειψη των οροσειρών αυτών και, συνεπώς, θα αύξανε τον κίνδυνο πυρκαγιάς, ενώ παράλληλα θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη διαχείριση της υπαίθρου, ιδιαίτερα λόγω της όξυνσης του προβλήματος της ερήμωσης.

(1) ΕΕ αριθ. C 31 της 3. 2. 1979, σ. 9.

Κατά την αξιολόγηση του συμβιβάσιμου των εν λόγω ενισχύσεων, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε στο πλαίσιο της διαδικασίας μία επιχείρηση που παράγει χαρτοπολτό με κατεργασία όξινου θειώδους άλατος. Η εταιρεία αυτή είχε επίσης διέλθει πολύ σοβαρή κρίση, ιδιαίτερα από τις αρχές της δεκαετίας του '80, λόγω της αύξησης του διεθνούς ανταγωνισμού και των ολοένα και αυστηρότερων υποχρεώσεων σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος. Η εν λόγω εταιρεία επιβεβαίωσε ότι η επιδείνωση των αποτελεσμάτων, που έπληξε ιδιαίτερα τους ευρωπαίους παραγωγούς κυτταρίνης για εμπορικούς σκοπούς, είχε ως αποτέλεσμα την πτώχευση πολλών γερμανικών επιχειρήσεων. Χάρη σε έναν από τους μετόχους της, η ίδια η εταιρεία διασώθηκε με την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής χαρτιού. Καμία κρατική ενίσχυση δεν χορηγήθηκε για τη διάσωση της επιχείρησης αυτής, κατά τη δύσκολη οικονομική περίοδο ή για την προαναφερθείσα μεγάλη επένδυση. Η επιχείριση υποστήριξε ότι η χορήγηση κρατικής ή κρατικών ενισχύσεων στη CDRA συνιστά σοβαρή παράβαση της αρχής της ισότητας των ευκαιριών στον τομέα του ανταγωνισμού.

Ως προς το θέμα αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι η εν λόγω επιχείρηση δεν βρίσκεται σε περιοχή που περιλαμβάνεται μεταξύ εκείνων για τις οποίες επιτρέπεται η χορήγηση ειδικής περιφερειακής ενίσχυσης κατά την έννοια της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή γ). Κατ' αυτόν τον τρόπο, υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ της κατάστασης της εν λόγω επιχείρησης και της CDRA όσον αφορά το συμβιβάσιμο ενδεχόμενων επενδυτικών ενισχύσεων με την κοινή αγορά.

Για τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείων του FDES προς τη CDRA, οι οποίες υποκαθιστούν τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα και κυμαίνονται εντός των εγκεκριμένων ορίων για τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων στη Γαλλία, έλυσαν το πρόβλημα της έλλειψης ανταγωνιστικότητας της CDRA χωρίς να αλλοιώσουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Από κοινοτική άποψη, οι θετικές συνέπειες των ενισχύσεων ήταν σημαντικότερες από τις αρνητικές τους συνέπειες στον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε την εφαρμογή της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

6. *Η επιδότηση*

Κατόπιν αιτήματός της, η Επιτροπή ενημερώθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας, σχετικά με τις λεπτομέρειες των επενδύσεων που χρηματοδοτήθηκαν μέσω της επιδότησης των 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, η οποία χορηγήθηκε το 1993. Πρόκειται, αφενός, για επενδύσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα και, αφετέρου, για επενδύσεις σχετικά με την προμήθεια ξυλείας.

Η Επιτροπή εξέτασε τις εν λόγω επενδύσεις βάσει του κοινοτικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος [1].

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ποσό 162,2 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων επενδύθηκε για την κατάργηση της χρησιμοποίησης χλωρίου σε αέρια μορφή στο Saint-Gaudens. Η κατάργηση αυτή αποσκοπούσε στη μείωση των αποβλήτων που συνίστανται σε οργανικές χλωριούχες ουσίες (AOX). Επιτεύχθηκε μέσω της κατασκευής μονάδας προλεύκανσης με οξυγόνο και μίας δεύτερης γραμμής παραγωγής διοξειδίου του χλωρίου που τροφοδοτείται με διοξείδιο του θείου σε υγρή μορφή, το οποίο η επιχείρηση αγοράζει. Η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις AOX υπερκαλύπτει τις υπάρχουσες προδιαγραφές στη Γαλλία. Καμία άλλη ενίσχυση δεν χορηγήθηκε για την ανωτέρω επένδυση.

Ποσό ύψους 192,25 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων επενδύθηκε για την κατάργηση της χρησιμοποίησης χλωρίου σε αέρια μορφή στο Tarascon. Αυτό επιτυγχάνεται με μία διαφορετική μέθοδο από εκείνη που εφαρμόστηκε στο Saint-Gaudens, διότι βασίζεται στον πλήρη και ακριβή έλεγχο της όπτησης του χαρτοπολτού. Ο περιορισμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των AOX υπερκαλύπτει τις υπάρχουσες προδιαγραφές στη Γαλλία. Για την επένδυση στο Tarascon χορηγήθηκαν και άλλες ενισχύσεις από την Agence de Bassin υπό μορφή επιδότησης 15,97 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων και επιδότησης επιτοκίων 3,35 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων.

Η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι οι εν λόγω επενδύσεις δεν προκαλούν ούτε αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ούτε μείωση του διαχειριστικού κόστους. Αντίθετα, για τα δύο εργοστάσια, το πρόσθετο κόστος παραγωγής που προκύπτει από τις ανωτέρω επενδύσεις υπερβαίνει κατά πολύ τη δυνητική εξοικονόμηση πόρων.

Το κοινοτικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος προβλέπει, στο σημείο 3.2.3.Β), ότι οι επενδυτικές ενισχύσεις που επιτρέπουν να επιτευχθεί επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος σαφώς ανώτερο από εκείνο που επιβάλλουν οι υποχρεωτικές προδιαγραφές μπορούν να επιτραπούν κατ' ανώτατο όριο ίσο με το 30 % του ακαθάριστου επιλέξιμου επενδυτικού κόστους. Ομοίως, στο σημείο 3.2.3.Γ) του εν λόγω πλαισίου, προβλέπεται ότι οι επενδυτικές ενισχύσεις για τη σαφή βελτίωση των επιδόσεων των επιχειρήσεων στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος ή για την ευθυγράμμισή τους με τις επιχειρήσεις των άλλων κρατών μελών όπου υπάρχουν υποχρεωτικές προδιαγραφές, μπορούν να επιτραπούν με το ίδιο ύψος και εφόσον τηρούν τους ίδιους όρους αναλογικότητας με τις ενισχύσεις που επιτρέπονται λόγω υπέρβασης των προδιαγραφών δυνάμει του σημείου 3.2.3.Β).

Η Επιτροπή φρονεί ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η κατάργηση της χρησιμοποίησης χλωρίου σε αέρια μορφή οδηγεί σε προδιαγραφές που δικαιολογούν την πλήρη εφαρμογή της δυνατότητας που παρέχεται στο σημείο 3.2.3.Β) του πλαισίου, ιδιαίτερα έχοντας υπόψη τη βλαπτικότητα του εν λόγω προϊόντος. Για το λόγο αυτό, θεωρεί ότι μπορεί να δικαιολογηθεί επιδότηση ύψους 30 % του ακαθάριστου κόστους των εν λόγω επενδύσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τις άλλες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν για τον ίδιο σκοπό, ποσό 87 015 000 γαλλικών φράγκων από τα 100 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα πληροί τους όρους για να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

[1] ΕΕ αριθ. C 72 της 10. 3. 1994, σ. 3.

Η Γαλλία επικαλείται επίσης την κατασκευή μονάδας βιολογικού καθαρισμού στο Saint-Gaudens, που επεξεργάζεται και τα αστικά λύματα. Το κόστος της επένδυσης ανέρχεται σε 85 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα για τη CDRA. Η εταιρεία έλαβε ενισχύσεις από την Agence de Bassin υπό μορφή επιδότησης 5,92 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων και επιδότησης επιτοκίου 12,68 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, ποσό που αντιστοιχεί στο 21,9 % της επένδυσης. Λαμβάνοντας υπόψη το επιχείρημα που προέβαλε η Γαλλία, κατά το οποίο η μονάδα βιολογικού καθαρισμού υπερβαίνει το «σύνηθες» και ότι τα απόβλητα σε άλλα κράτη μέλη είναι συχνά πολύ περισσότερα, η Επιτροπή εκτιμά ότι ποσοστό ενίσχυσης ύψους 21,9 % αρκεί για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος που επιτυγχάνεται μέσω της επένδυσης και ότι δεν δικαιολογείται καμία συμπληρωματική ενίσχυση.

Η Γαλλία ανέφερε επίσης ότι είχε αποφασισθεί επένδυση 24 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων στο Tarascon για την καύση δύσοσμων αερίων. Η συνεχής καύση των δύσοσμων αερίων κατέστη υποχρεωτική με νομαρχιακή απόφαση του 1991. Καμία άλλη ενίσχυση δεν χορηγήθηκε για την επένδυση αυτή, η οποία δεν προκάλεσε εξοικονόμηση πόρων στο επίπεδο της διαχείρισης, το αντίθετο μάλιστα. Σύμφωνα με το σημείο 3.2.3.Α) του πλαισίου, η Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει ενισχύσεις κατ' ανώτατο όριο ύψους 15 % ακαθάριστο του κόστους των επενδύσεων που αποσκοπούν στη συμμόρφωση με νέες υποχρεωτικές προδιαγραφές. Λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που διαβίβασε η Γαλλία, η Επιτροπή εκτιμά ότι μπορεί να δικαιολογηθεί επιδότηση ύψους 15 % ακαθάριστο, δηλαδή 3,6 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα υπέρ της εν λόγω επένδυσης. Ωστόσο, δεν δέχεται το σκεπτικό της Γαλλίας, σύμφωνα με το οποίο θα μπορούσε να δικαιολογηθεί ενίσχυση ύψους 16,76 %, δεδομένου ότι η απόφαση για την πραγματοποίηση της επένδυσης είχε ληφθεί υπό το παλαιό πλαίσιο που επέτρεπε ενισχύσεις μέχρι 15 % καθαρό για ανάλογες επενδύσεις. Πράγματι, σε περίπτωση χορήγησης παράνομης ενίσχυσης, η Επιτροπή εφαρμόζει το ισχύον δίκαιο κατά τη στιγμή της απόφασης.

Τέλος, η Γαλλία παρέσχε πληροφορίες σχετικά με επένδυση στο Tarascon που αποσκοπούσε στην εξάλειψη της δημιουργίας σκόνης ξύλου εν τη γενέσει της. Καμία άλλη ενίσχυση δεν χορηγήθηκε για την εν λόγω επένδυση. Στο παρελθόν η Επιτροπή δέχθηκε τη μείωση της σκόνης ως ένα στοιχείο μεταξύ άλλων (μείωση θορύβου, μείωση της κυκλοφορίας, μείωση της σκόνης) που δικαιολογούν τη χορήγηση περιβαλλοντικής ενίσχυσης (1), εφόσον η δικαιούχος της ενίσχυσης επιχείρηση βρίσκεται στην οικιστική ζώνη τουριστικής πόλης. Επένδυση η οποία έχει ως μόνο αποτέλεσμα τη μείωση της σκόνης σε μία επιχείρηση, δεν πληροί, κατά την άποψη της Επιτροπής, τους όρους επιλεξιμότητας του πλαισίου, εφόσον δεν συντρέχουν και άλλες ιδιαίτερες περιστάσεις. Από τις πληροφορίες που διαβίβασε η Γαλλία δεν προκύπτει η ύπαρξη τέτοιων περιστάσεων. Ως εκ τούτου δεν συμμερίζεται τη διαβεβαίωση της Γαλλίας ότι η εν λόγω επένδυση δεν προκαλεί κανένα οικονομικό όφελος για τη CDRA.

Συμπερασματικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι επιδοτήσεις 87,015 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων και 3,6 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων δικαιολογούνται βάσει του κοινοτικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η Επιτροπή δεν έχει στη διάθεσή της κανένα στοιχείο που να δικαιολογεί το υπόλοιπο των 9 385 000 γαλλικών φράγκων από την επιδότηση ύψους 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που χορηγήθηκε στη CDRA το 1993 και το 1994.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η Γαλλία απάντησε στις ερωτήσεις της Επιτροπής σχετικά με τις επιπτώσεις που θα προκληθούν στις δραστηριότητες των προηγούμενων σταδίων παραγωγής από τις επενδύσεις της CDRA που αποσκοπούν στη δημιουργία πρόσθετων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ξυλείας στο Saint-Gaudens. Επικαλέσθηκε κυρίως την επένδυση ύψους 45,8 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που επιτρέπει την αποθήκευση 100 000 m^3 ξυλείας επιπλέον, και τούτο πρωτίστως για το συμφέρον των υλοτόμων και των εργολάβων δασικών εργασιών. Η Επιτροπή παρατηρεί στο πλαίσιο αυτό ότι μπορεί να δικαιολογηθεί ενίσχυση προς τον τομέα της εκμετάλλευσης των δασών, εντός των ορίων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 867/90 του Συμβουλίου (2), όμως, στην προκειμένη περίπτωση, η ενίσχυση δεν χορηγήθηκε σε δασικές επιχειρήσεις, αλλά στη CDRA, της οποίας οι δραστηριότητες βρίσκονται εκτός του πρώτου σταδίου μεταποίησης της ξυλείας. Με επιστολή της 30ής Μαρτίου 1995, η Επιτροπή διαβίβασε στη Γαλλία τα προσωρινά της συμπεράσματα στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, όπου υποστηρίζει ότι η επένδυση που επέτρεψε την αύξηση της αποθήκευσης ξυλείας δεν συνάγεται ότι πληροί τα κριτήρια του πλαισίου των ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η απάντηση της Γαλλίας της 14ης Σεπτεμβρίου 1995 δεν προσθέτει κανένα νέο στοιχείο στο θέμα αυτό. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η εν λόγω ενίσχυση δεν πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εφαρμογή μιας από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης.

VII

Δεδομένου ότι η Γαλλία δεν κοινοποίησε τις εν λόγω ενισχύσεις πριν από τη χορήγηση ή την τροποποίησή τους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης, η Επιτροπή δεν είχε τη δυνατότητα να γνωστοποιήσει την άποψή της σχετικά με τα εν λόγω μέτρα πριν από την εφαρμογή τους. Συνεπώς, οι υπό εξέταση ενισχύσεις είναι παράνομες κατά την κοινοτική νομοθεσία από τη στιγμή της απόφασης χορήγησής τους. Η κατάσταση που προέκυψε από αυτήν την παράβαση των υποχρεώσεων της Γαλλίας είναι ιδιαίτερα σοβαρή, δεδομένου ότι οι ενισχύσεις έχουν ήδη καταβληθεί στον δικαιούχο. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, ένα μέρος των εν λόγω ενισχύσεων θεωρήθηκαν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά.

(1) ΕΕ αριθ. C 271 της 29. 9. 1994, σ. 17.

(2) ΕΕ αριθ. L 91 της 6. 4. 1990, σ. 7.

Σε περίπτωση χορήγησης ενισχύσεων που δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας τη δυνατότητα που της έχει δώσει το Δικαστήριο, έχει αποφασίσει να απαιτεί από τα κράτη μέλη να ζητούν από τους δικαιούχους την επιστροφή της παρανόμως χορηγηθείσας ενίσχυσης. Οι οικονομικές συνέπειες της ενίσχυσης πρέπει να αίρονται. Κατά συνέπεια, το ποσό της επιστρεφόμενης ενίσχυσης επιβαρύνεται με τόκους από τη στιγμή της καταβολής της ενίσχυσης στο δικαιούχο ή της τροποποίησής της και τούτο με επιτόκιο ίσο προς το χρησιμοποιούμενο ως βάση του επιτοκίου αναφοράς, με τη βοήθεια του οποίου υπολογίζει η Κοινότητα το καθαρό ισοδύναμο επιδότησης των καθεστώτων ενισχύσεων, αλλά το οποίο ισχύει τη στιγμή της καταβολής ή της τροποποίησης της ενίσχυσης. Το 1994, έτος καταβολής της δεύτερης δόσης της επιδότησης των 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων το επιτόκιο αναφοράς ανερχόταν στο 8,93 %,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν το 1978, το 1981 και το 1982 στην επιχείρηση Cellulose du Rhône et de l' Aquitaine (CDRA) υπό μορφή δανείων συνολικού ύψους 559,5 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων και οι τροποποιήσεις των όρων των εν λόγω δανείων που πραγματοποιήθηκαν τα έτη 1981, 1983, 1990 και 1992 είναι παράνομες, δεδομένου ότι χορηγήθηκαν κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης. Ωστόσο, οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

2. Ενίσχυση ύψους 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που χορηγήθηκε το 1993 υπό μορφή επιδότησης είναι επίσης παράνομη, διότι χορηγήθηκε και αυτή κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 93 παράγραφος 3. Από την ενίσχυση αυτή, ποσό ύψους 90 615 000 γαλλικών φράγκων είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

Άρθρο 2

Από την επιδότηση των 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, ποσό ύψους 9 385 000 γαλλικών φράγκων είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Άρθρο 3

Η Γαλλία καταργεί την ενίσχυση των 9 385 000 γαλλικών φράγκων που αναφέρεται στο άρθρο 2 και διατάσσει την επιστροφή του εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης. Το ποσό αυτό επιβαρύνεται με επιτόκιο 8,93 % από τη στιγμή της καταβολής της ενίσχυσης στο δικαιούχο.

Άρθρο 4

Η Γαλλία ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με αυτήν.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 21 Φεβρουαρίου 1996.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής